

עריכה ופירושי המילים: אלי פררה.

המבקש את פירושי המילים לשיר- יצור קשר באתר.

אָגֶרֶת קֶטְנָה / חיים נחמן ביאליק

מִן-הַגּוֹלָה לְאָחִי בְצִיּוֹן

שְׂדוֹת בָּר, נְחֻלַת אָבוֹת, וּמְרַחֵב וְדָרוֹר –

הֵיִשׁ עוֹד בְּאֶרֶץ מְבֻרָךְ כְּמוֹךְ?

וְאֲנִי פֹה אֲחִיד קִפְאֲתִי בְקוֹר,

אָנוּעַ כִּכְּלָב בְּאֶרֶץ נְבוֹכָדְנֶצַּר;

מְגֻרָשׁ בְּמִקְלוֹת, מְכַלְכֵּל פְּרוֹזֵרִים,

נִעְזָב וְנִשְׁפָּח מֵלֵב וּמֵאֵל.

הֲאִמְנֵם שְׂכַחְתָּ אֶת-טַעַם הַמְרוֹזֵרִים,

שְׂיַחֲדוּ אֲכַלְנוּ בְּגָלוֹת הַחַל?

גַּם-עֵתָה עוֹד הִנְנִי תַעֲהָה כְּצֶאֱנָן,

אֶת-גִּזִּי, אֶת-חֲלָבִי וּבִשְׂרֵי יִקְחוּ,

וְשִׁבְטֵי הַנֶּגֶשׁ לֹא-יֹאמְרוּ עוֹד הוֹן,

עוֹד יִסְגֹּר עָלַי מִרְעָה כְּרִים וְאָחוּ;

לֹא-נִחְקֹר עֲדָנָה אִם-יֵשׁ קִבָּה רְעֵבָה

בְּבִטְנֵי הַרְיָקָה, אִם-גַּם אֲנִי אִישׁ.

לְפִי-שָׁעָה אֲנִשֵּׁם וְאֶרְעֵב בְּגִנְבָה,

אֶתְפַּרְנֵס כִּכְּלָב שְׂבַע קָלוֹן וְרִישׁ.

וְאֵתָה – הַמֵּאֲשֵׁר! לֵךְ מְרַחֵב מִסְבִּיב,

דֵּי אִוֹר לְנִשְׁימָה, דֵּי שֶׁמֶשׁ, דֵּי צֶל.

אִם-תַּעֲבֹד קֶשֶׁה – הוּא, אֲחִי הַחֲבִיב!

לְעֵבֶד וְלִסְבֹּל צֹנוּנוּ גַם-אֵל.

לֹא תִזְרַע אֶל-קוֹצִים, לֹא תִיגַע לְרִיק,

עוֹד תִּרְאֶה עֵת יִגְמַל עִמְלֶךָ וְרַבָּה;

עוֹד יִבְעַר יִתְלַקַּח פְּלִיֵּד הַזֵּיק
צַפְנֹת בְּלִבְבְּךָ בְּצִאתְךָ נְדָבָה.

הֵן זָרַע יִשְׂרָאֵל לֹא-יֵאבֵד בְּצִיָּה –
וְאֲנִי אֶזְרָה כַּחַי לְרוּחַ, וּכְמוֹץ
יִסְעַר פְּעָלֵי אֶל אֶרֶץ שְׂאִיָּה;
אֶל אֶרֶר אֲדַמְתִּי לְצַמִּיחַ לִי קוֹץ.
כָּל-יָמַי אָנוּעַ, אֲשׁוּטֵט, אֲשׁוּטֵט,
אֶלְחָם בְּצַלְלִים וְאֶבְנֶה בַּחוֹל;
כְּצַנְיָנִים הָיִיתִי לְשִׁכְנִי, וּלְשׁוּטֵט
בְּעֵינַי מְשֻׁנְאִי, עַל-נַפְשִׁי לְעַל.

לְפָנַי אֶהְבֵּתִי צְרוּתִי, וּבַתֶּם
לְבָבִי הִצְדַּקְתִּי אֶת-שִׁבְט מוֹסְרִי;
קָרָאתִי לְדַמְעוֹת, קִדְשֵׁתִי יוֹם צוֹם –
וְאֶפְשֵׁט בְּמִנוּחָה לְשִׁפְיָן צוֹאֲרִי;
אֲדַעְתָּה, אֶהְיֶה, אֵין בִּי אֲמוֹן נְעוּרִי,
נוֹאשֵׁתִי מִרַחֲמִים, מִבְּטַחִי בֵּית עֵשׂ;
חֲדַלְתִּי, יְדִידִי, מִחֻבֵּב יִסּוּרִי,
כִּי מָאֵס גַּם-אֵלַי אֶת-מִשְׁפַּט הָרֶשׁ.

אֵין תִּכְלִית לְנִדּוּדִי, אֵין קִדְשֵׁת הַשָּׁם,
סֹר צַל אֱלֹהִים, סָרָה רוּחַ הַקִּדְשָׁה,
גַּם-בְּכִי לֹא הוּא, גַּם תַּחְנוּנִי לֹא-הֵם –
אֶתְחַנֵּן וְאֶבְדָּךְ – כִּי מִפְתִּי אָנוּשָׁה.
אֶתְחַנֵּן כְּנוֹאֵשׁ וְאֶבְדָּךְ מִלֵּב קָר,
אֶאֱנַח מִלֵּב מִלֵּא אֶפְרָר וּבִשְׁתִּי;
וְאֶבְדָּךְ – אֶף אִם-אֲדַע כִּי-דַמְעֵי כְּמִטָּר
שָׁמִי בְרִזָּל בְּצִיּוֹת עַל-אֶרֶץ נַחֲשֵׁת.

אגדות נושנות נשוני עמלי,
בחלומות ומשלים ישנתי הכאב,
אך-עתה בא רוח וישא משלי,
וניגז את-חלומי – ומלא ריק הלב.
"כף ראשך! שא על!" – על-שם מה? על-שם מי?
מה אועיל כי-אסבל? מי ירצה קרבני?
הוי, קראו לי דרור ואגדלה את-שמי,
אגדילה מעשי, אקומם חרבני.

כעם גבורתי, גם-בי די איל!
הוציאו למרחב את-כחי הפלוא;
מריח השדה יפריח עם דל,
כדשא תפרחנה עצמותי שבלו.
הפרמל, השרון גדלוני מאז,
ובשד יזוב חלב ילדותי פנקו,
שיא הררי עולם שמני עם-עז,
הרוחות הטהורות עצמותי חזקו.

ממרום הרי לבונה, מראש גבעות מר
גם-זרע אדני לצדקה זרעתי,
ובקול חצצרת תרועה המחצצר "דרור!"
הרעשתי הלבנון וארזיו זעזעתי –
איך, יום קיצי? איך, אביבי?
מדוע לא תביט השמש אלי?
רק-קר, עבי חרף... התראה, חביבי,
את-סדרי בראשית משתנים עלי?

אֵין תְּקוּהָה פֶּה, אָחִי, כָּבֵר כְּלֵה הַקֶּאֶץ,
פֶּס חֶסֶד אֱלֹהִים, בַּל-יַעֲשֶׂה יְשׁוּעוֹת;
אֵין תְּקוּהָה לַיּוֹנָה בְּצַפְרֵי הַיָּם –
וְעַתָּה שְׂתִי עֵינַי מִזְרָחָה נְשׁוּאוֹת;
עוֹד טָרָם אֲבִינָה מֵה-יְהִיו חֲלוּמוֹתַי –
וְנַפְשִׁי כְּצַפּוֹר בְּהִרְיָחָה יוֹם דְּרוֹר.
זֶה מִשְׁאַת כָּל-נַפְשִׁי, זֶה תְּקוּת תְּקוּתַי,
יִרְחִי וְשִׁמְשִׁי הַיּוֹצֵקִים בִּי אוֹר;

זֶה כּוֹכֵב הַזָּהָב, זֶה עֲמוּד הָאֵשׁ,
הַמְּאִירִים אֶת-דְּרָכַי, מְגִיהִים אֶת-לִילִי;
זֶה קוֹל הַמְּנַחֵמֵנִי וְלֹחֵשׁ לִי: יֵשׁ
לִי תְּקוּהָה, לֹא-אֲבַדָּה תּוֹחֲלֹתַי מֵאֵלַי.
וְכָבֵר עֵינַי רְאוֹת הַצְּצִים הַרְבִּים,
הַצּוֹמְחִים בְּתְּקוּהָה בְּנַפְשׁ כָּל-חַי.
לְקוֹת אֲחַפְצָה, וְאַשְׁרֵי הַמְּחַכִּים –
עַבְדֵּי וְסַבְלֵי, אָחִי, בְּשֵׁם אֲדֹנָי!

אלול, תרנ"ד.